

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Augustini Barbosaes ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Qvintvs Decretalivm Libri continetvr

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

De Clericis pugnantibus in duello. Tit. XIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95280](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95280)

ex Ord. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarell. Ioan. Andr. Anania, Hostiens. Anch. Butr. Panorm. Mart. Socin. Viuian. in ration. lib. 5. iuris Pontif. pag. 129. Alagon. in compend. iuris Canon. pag. 677. remissuè Ximen. in concord. p. 2. refertur ab Anton. August. coll. 2. Decretal. lib. 5. tit. 7. cap. unic.

2. Non animo ludendi, sed percipiendi, &c. An poena appo- sita ludentibus comprehendat etiam ludum spec- tantes, vide Auil. ad c. 29. Prætorum, verbo ni taberos n. 2. Azueved. l. 2. n. 3. cum segg. tit. 7. lib. 8. noua recop. Ludouic. Bonifing. de iustis negot. tract. de ludo cap. 3. Re- bell. de obligat. iustis. part. 2. lib. 1. 2. quest. fin. n. 6. Farin. in praxi crimin. part. 3. quest. 109. n. 34. vbi n. 37. de partici- pante, quos refert patens meus in annot. ad Ord. Regias Lusitan. lib. 5. tit. 82. in princip. num. 1.

De Clericis pugnantibus in duello.

TIT. XIV.

SUPER hanc rubr. scriperunt Zabarell. Ioan. An- dr. Anch. Butr. Panorm. Mart. Socin. Petr. de Ra- uenna in compend. iuris Canon. Martin. Mesnart. in epitome Decretal. fol. 284. verso, Daniel. Venator. in analysi methodica iuris Pontif. a pag. 641. Goffred. & Host. in summa huius tit. Alexand. Cassan. & Anast. Germon. in paratilis ad quinque libros Decret. Barthol. Carthag. in exposit. titulum iuris Canon. Zypæ. in ana- lytica postremi iuris Ecclesiastici enarrat. pag. 395. om- nes sub hoc tit.

De duello, illius prohibitione, & penis vide Con- cil. Trid. sess. 25. de reform. cap. 19. Pium V. in sua const. incip. ea que a prædecessoribus. sub Dat. Idibus Nouemb. 1560. Greg. XIII. in sua const. incip. Ad tollendum, sub Dat. 24. Decemb. 1582. Clement. VIII. in sua const. incip. Illius vices, sub Dat. 2. Septemb. 1592. apud Lusitanos Ordin. Regiam lib. 5. tit. 43. vbi notat patens meus, Ioan. de Lign. tom. 1. 2. tract. Doctor. fol. 281. And. Alciat. eod. tom. 12. fol. 295. Antonius Massa Galleus tom. 12. fol. 313. Jacob. de Castello, aliàs de Villafancta, tom. 12. fol. 284. Iuli. Ferrer. tom. 12. fol. 308. Henric. Boc- cer. Luc. Floron. Ancon. Alexand. Peregrin. in particu- laribus tract. de duello, Caiet. Arnil. Syluest. & alios summissas verbo duellum, Nauarr. conf. 1. & 2. de purg. vulgari. Perez per text. ibi in l. 3. gloss. 1. per totam tit. 15. lib. 8. Ordin. Azueved. l. 10. num. 18. tit. 8. lib. 8. noua re- cop. Mench illustr. cap. 49. num. 11. cum segg. Lencellor. Contad. in templo omnium iudicum lib. 1. c. 1. §. 3. vers. 13. & in suo tract. de duello, Bernard. & Salzed. in pract. cap. 100. alias 103. in nouiss. edit. Alciat. in lib. de singu- lari certaminis, & in conf. de materia duelli in fine d. libri, Mior. de irregul. lib. 5. cap. 18. Petr. à Nauarr. de restit. tom. 1. lib. 2. cap. 3. num. 280. cum segg. Mich. Salon. 2. 2. quest. 64. art. 2. controu. 3. Viuald. in candel. aureo tit. de suspens. num. 68. cum segg. Burg. de Pace in l. 1. Tauri ex num. 413. usque ad num. 421. Ioseph. Ludouic. Lucens. decif. 11. plures refert Doctores Cened. ad Decret. col- lect. 117. num. 4. quibus adde ex nostris Viuian. tom. 2. commun. opinion. in fine tract. de feudis. tit. 2. n. 85. Zerol. in praxi Episcop. verbo duellum, Steph. Quarant. in sum- ma bullar. eod. verba, Galett. in margarita casuum con- scientie eod. verbo, Bobadill. in sua politica lib. 1. cap. 14. num. 41. Petr. Caball. in tract. de omni genere homicidij, num. 76. cum segg. Farin. in praxi crimin. part. 4. q. 119. num. 23. & conf. 9. lib. 1. Et ex Theologis Henriq. in sum. part. 2. lib. 13. ca. 29. num. 3. Bañes 2. 1. quest. 64. art. 7. dub. 3. Sayt. in clauis Regia lib. 7. cap. 13. à num. 12. & d.

conf. lib. 3. cap. 31. à num. 29. Soar. eod. tract. disp. 31. tit. 4. Ft. Emman. quest. regul. tom. 3. quest. 62. art. 1. ver. de- cimo, Paul. Comitol. rest. moral. lib. 6. quest. 1. 3. cum segg. Azor. in sum. moral. part. 3. lib. 2. cap. 5. Martin. Delli. quest. magic. lib. 4. cap. 4. sect. 2. Molin. de iust. tom. 4. tract. 3. disp. 17. Valer. Reginald. in praxi fori penitent. lib. 21. et. 7. num. 75. cum segg. Bonac. de censur. disp. 2. quest. 6. puncto 2. Sanch. in præcepta Decalogi lib. 2. c. 39. n. 19. cum multis segg. Bonacin. de censur. extra Bullam disp. 2. quest. 3. puncto 48. Molfes. in sum. Theolog. tom. 1. tract. 7. c. 18. n. 17. cum segg. Filliuc. tom. 1. tract. 15. n. 103. cum segg. & tom. 2. tract. 29. cap. 8.

SVM MARIVM.

- 1 Clericus iniens duellum siue obtulerit siue susceperit, deponendus est, poterit tamen Episcopus cum ea dis- pensare si mors, vel mutilatio membri non sit im- sequuta.
- 2 Clerici pugnantes in duello, seu ad illud prouocantes sunt suspendendi.
- 3 Duello pugnantes quas penas hodie incurrant, & qua- rum varias Summorum Pontificum constitutiones refer- ditur.
- 4 Suspendendus attentio iure communi erat clericus pro- pter duellum sequuta pugna.
- 5 Clericus pugnant in duello suspendendus erat.
- 6 Papa solus absolueret potest à penis incursis per pu- gnantes in duello.
- 7 Episcopus virtute Conc. Trid. sess. 25. de reform. cap. 6. an possit absolueret duellantes, si delictum sit occultum, ostenditur.

CAP. PORD. I. Alex. III.

CLERICUS si sponte alicui duellum obtulit, vel ob- latum acceptauit, est deponendus, sed si non est sequuta mors, vel mutilatio, potest cum eo Episcopus, dispensare. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innocent. Collect. Zabarell. Anania, Hostiens. Anch. Butr. Pa- norm. Matian. Socin. Viuian. in rationali lib. 5. noua Pontifici pag. 131. Alagona in compend. iuris Canoni pag. 677. remissuè Ximen. in concord. p. 1. & 2. refertur ab Anton. August. collect. 1. Decret. lib. 5. tit. 2. c. 1. & est post Concil. Lateranen. sub Alexand. III. part. 26. cap. 5.

Collige ex text. clericos pugnantes in duello, seu ad illud prouocantes, esse suspendendos, vt per Ber- nard. in pract. cap. 103. vbi Salzed. in addit. Henriq. in summa. lib. 13. de excomm. cap. 39. num. 23. Soar. tom. 5. disp. 31. sect. 4. num. 48. Fr. Emman. in sum. tom. 1. c. 73. in fine, Sanch. in præcepta Decalogi, tom. 2. lib. 2. c. 39. num. 18. Bonacin. de censur. disp. 2. quest. 6. puncto 1. n. 13. Ruffus in Concil. Trid. sess. 25. de reform. cap. 19. & communicantur ipso iure, Præterea Pius IV. sua con- stit. incip. Ea qua. Idib. Nouemb. 1560. præter excom- municationem illos priuat eo ipso omnibus & singu- lis Ecclesiis, monasteriis, dignitatibus & aliis benefi- ciis Ecclesiasticis per eos obtentis, seu in quibus, & ad quæ eis ius competit, facitque illos inhabiles ad illa, seu alia in posterum obtinenda. Postea Greg. XIII. sua const. incip. Ad tollendum, sub Dat. die 24. Decemb. 1582. prædictum Concilij Decretum, & Dij. I. V. con- stitutum extendit ad omnes illos, qui ex condictione statuto tempore, & in loco conuento monomachiam commiserint, etiam si nulli partini, sociue ad id vo- cati fuerint; nec loci securitas habita, nullæ pro- uocatorie litteræ, aut denuntiationis chartule præ- cesserint.

cesserint. Denique Clemens VIII. *sua constit. incip. Illius vices*. Romæ publicata die 2. Septembris. 1592. extendit, & ampliat præd. Concilij Decretum, ac supra dictas constitutiones contra pugnantem in duello publico, vel privatum, necnon contra mittentes, scribentes, aut diuulgantes chartulas prouocatorias, aut scriptas, quæ dicuntur manifesta, eorumque fautores & complices, quas omnes constitutiones refert Stephan. Quarent. in *summ bullary verbo duellum*. Vide aliqua ad c. 1. de purg. vulg.

4. *Sine victor, sine victus fuerit.* Ergo non satis est prouocatio ad duellum, illiusve acceptatio, vt attento iure huius text. clericus duellum suscipiens suspendendus esset, nisi pugna sequatur, vt Soar. d. sect. 4. num. 48.

5. *Deponendus.* Ergo clericus huius criminis reus non est suspensus, vt dicit Syluest. verbo *suspensio* vers. 11. sed deponendus, ex Nauar. in *man. c. 27. num. 156.* quem refert, & sequitur Salzed. ad Bernard. d. cap. 103. *statim in princ.* Peregrin. de *duello* quest. 6. num. 5. Floron. c. 5. n. 22. cum seqq. Bonacin. de *cenfur. extra Bullam disp. 3. quest. 7. puncto 48. num. 21.* vbi refert Pium IV. priuare beneficium, dignitatibus, & officiis ecclesiasticis clericum pugnantem in duello, & facere illum inhabilem ad illa, vel alia impostero obtinenda.

6. *Si cum ipso suo Episcopus, &c.* Hodie per supra dictam Clementis VIII. constitutionem à pœnis excommunicationis maioris, priuationis omnium dignitatum, beneficiorum, & officiorum Ecclesiasticorum, inhabilitatisque ad illa, & alia in postremum obtinenda, nullus potest absolueri nisi Romanus Pontifex: dubium tamen est an virtute concilij Tridentini *sess. 24. de reform. cap. 6.* possit Episcopus absolueri quando delictum est occultum, vide Bonacin. de *cenfur. part. 2. quest. 4. puncto 2. n. 15.* vbi affirmatiue respondet, & in *vers. tertio* resoluit Religiosos posse absolueri iuxta sua priuilegia, modò reuocata non fuerint, sicut de facto reuocata fuerunt per Clem. VIII. in *d. sua constit. de qua supra* mentio facta fuit, quod etiam repetit idem Bonacin. d. *puncto 48. n. 39.*

SVM MARIVM.

1. Irregularis est clericus non solum si ipse interficit per se, sed etiam si pugil ab eo datus aduersarium occidit.
2. Monachis purgatio nullo iure permittitur.
3. Irregularitatem non incurrit dans in bello iusto ante conflictum hastam sine ense, siue aliud genus armorum militis pugnantis.
4. Dispensare an possit Episcopus cum homicida voluntario quoad simplex beneficium ostenditur.

CAP. Henricus. II. & fin.

Clemens III.

1. Clericus, qui secundum consuetudinem patriæ in aliqua lite deficiente probationem introducit pugilem, qui in duello pugnet cum ligante, si aliquis interficiatur, est irregularis, quia homicidium committitur non solum factis, sed etiam præcepto, consilio, defensione, cum eo tamen circa beneficium poterit Episcopus dispensare. Colligunt ex Ordin. Abb. antiqu. Innoc. Collect. Zabarel. Ioann. Andr. Anania, Hostiens. Anch. Butr. Panor. Mar. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontif. pag. 132.* Alagona in *compend. iuris Canon. p. 677.* remissiuè Ximen. in *conc. p. 1.* refertur ab Ant. Aug. collect. 2. *Decret. lib. 5. tit. 8. cap. 2.*

Secundum prauam terræ consuetudinem, &c.] Notatur ad hoc quoddam monachis purgatio nullo iure permittitur, & ideo omnis conductio in contrarium inuolida est, vt per Martin. Delti. *disquisit. magic. lib. 4. c. 3. quest. 4. sect. 2. vers. ut est.*

Licet non ipse, sed alius pro eo, &c.] In bello tamen iusto ante conflictum potest quis absque metu irregularitatis dare hastam, siue ense, siue aliud genus armorum militi pugnantis, Specul. in *tit. de dispensat. §. 4. num. 34.* Tabien. verbo *irregularitas*, §. 2. 1. concl. 14. Bellet. *disquisit. clerical. part. 1. tit. de disciplina clericali*, §. 5. num. 115. Bonacin. de *cenfuris, disp. 7. q. 4. puncto 4. num. 11.*

Poterit tamen cum eo, &c.] Notatur ad hoc quoddam Episcopus potest cum homicida etiam voluntario quoad simplex beneficium obtinendum dispensare, vt per Gutier. *canon. lib. 1. cap. 13. num. 19.* Farin. in *praxi crimin. part. 5. quest. 119. num. 50.* vbi num. 60. asserit procedere nisi Episcopus dispensaret in prauidicium illius, qui beneficium homicidæ impetrauit, tunc non valet talis dispensatio etiam ante litem pendentiam, ex quo impetranti iam est ius quæsitum ad illud beneficium, & num. 61. dicit secus esse quoad beneficium cum cura animarum, & quoad ministerium Ordinis, & altaris, ad hæc enim non Episcopus, sed solus Pontifex dispensare potest, quod etiam tenent Rebuff. de *pacificis possess. num. 263.* Flamin. de *reformat. benefic. lib. 9. q. 16. num. 52.* & seq. Azor. *instit. moral. p. 2. lib. 7. cap. 18. q. 2. vers. quæres postremo.* Et iam hodie concil. Trident. *sess. 14. de reformat. cap. 7. is*, qui homicidium voluntarium commisit, nullo tempore ad sacros Ordines promoueri potest, nec illi aliquod Ecclesiasticum beneficium etiam sine cura conferendum, quod ex illo tradunt Gutier. d. *cap. 13. num. 13.* Sayr. de *cenfur. lib. 6. cap. 7. num. 14.* & 15. Farinac. d. *q. 119. num. 62.*

De Sagittariis.

TIT. XV.

SUPER hanc rub. scripserunt Zabar. Ioan. And. Anch. Butr. Panor. Mar. Soc. Petr. de Rauen. in *compendio iuris Canon. Dan. Venat. in analysi methodica iuris Pontificij pag. 642.* Goffred. & Host. in *summ huius tit. Alex. Gallan. & Anast. Germ. in paratiit. ad quinque lib. Decret. Barthol. Carthag. in exposit. tit. iuris Canon. nouissimè Ioan. Honor. lib. 5. sum. in Decret. omnes sub hoc tit.*

SVM MARIVM.

1. Excommunicandi sunt balistarum & sagittarum contra Christianos.
2. Sagittarum, seu balistarum qui sunt ostenditur.
3. Lex continens verba solum comminatoria ferendam sententiam nuntiatur.

CAP. Artem. vnic. Honor. III.

EXcommunicandi sunt, qui exercent mortiferam Artem balistarum, & sagittationum contra Christianos, & Catholicos. Colligunt ex Ordin. Abb. antiqu. Innocent. Collect. Zabarell. Anania, Host. Anchar. Butr. Panor. Marian. Socin. Viuian. in *rationali lib. 5. iuris Pontificij pag. 133.* Alagona in *compendio*

K 4 iuris